

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1771

Vragen van het lid **Koekkoek** (Volt) aan de Ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het Rapport «de evacuatie uit Afghanistan» d.d. 12 december 2021 door Crisisplan* (ingezonden 17 december 2021).

Antwoord van Ministers **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) en **Ollongren** (Defensie) en Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 18 februari 2022).

Vraag 1

In overweging nemende dat u in uw Kamerbrief toezegt de Kamer te informeren over hoe de aanbevelingen uit het rapport geïmplementeerd zullen worden, wat wordt er in de tussentijd gedaan met de aanbevelingen?

Antwoord 1

De betrokken ministeries zijn direct aan de slag gegaan met de op hun beleidsterrein betrekking hebbende aanbevelingen.

Vraag 2

Bent u voornemens de Kamer over deze tussenstappen te informeren? Hoe en op welke termijn?

Antwoord 2

Voor de aankomende zomer zal de Kamer worden geïnformeerd over de implementatie van de aanbevelingen. Naar verwachting zal deze tijdsperiode van een half jaar nodig zijn om implementatie van de verschillende, en uiteenlopende, aanbevelingen goed ter hand te nemen.

Vraag 3 en 4

Welke formele status had het Bewindslidenoverleg (hierna: BWO) en hoe verhoudt zich dit tot de ministerraad?

Kunt u een overzicht geven van de besluiten die genomen zijn in het BWO en welke gevolgen die besluiten hebben gehad?

Antwoord 3 en 4

BWO's hebben, anders dan de ministerraad, geen formele status en zijn geen besluitvormend gremium. De besluiten die ten tijde van de Afghanistan-crisis door de ministerraad en de individuele bewindspersonen zijn genomen, al

dan niet in overleg met een of meer collega's, zijn aan de Tweede Kamer gemeld in Kamerbrieven en het feitenrelaas.

Vraag 5

Klopt het dat er op momenten onduidelijkheid was over het beslismandaat, bijvoorbeeld in het geval van het terugbrengen van de lijst van zestig evacuees naar drie? Hoe kan deze onduidelijkheid verklaard en in de toekomst voorkomen worden?

Antwoord 5

De betrokken ministers hebben in het bijzonder gedurende de periode van de evacuaties uit Afghanistan heel regelmatig met elkaar overlegd, zowel tijdens de ministerraad als in BWO- en ad hoc-verband. Crisisplan concludeert dat de gehanteerde alternatieve besluitvormingsstructuur in de crisissituatie goed gewerkt heeft. Wel geeft het de aanbeveling van de «de politieke besluitvormingsstructuur duidelijk(er) te beschrijven, ook of misschien wel juist als van een geïmproviseerde structuur gebruik wordt gemaakt». Het kabinet is aan het werk met de aanbevelingen en verbeterpunten en zal over de voortgang hiervan voor de zomer aan uw Kamer verslag uitbrengen.

Vraag 6

Hoe verklaart u de discrepantie tussen de ontkenning van de Minister-President en de ambtelijke leiding van Buitenlandse Zaken over het besluit van het terugbrengen van zestig evacuees naar drie en de indruk van het ambassade team dat zij een dergelijke instructie wel hebben ontvangen?

Antwoord 6

Zoals beschreven in de antwoorden van 11 oktober jl. op vragen van het lid Van Dijk (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 271), keurde de ministerraad op 9 juli jl. de overkomst van de gehele lokale staf van de Nederlandse ambassade in Kaboel naar Nederland met hun kerngezinnen goed. Daarbij heeft het kabinet besloten dat nauw aangesloten zou worden bij de invulling van de tolkenregeling. Bij de uitwerking van de tolkenregeling is aangesloten bij o.a. de al decennia geldende beleidslijnen in het asiel- en migratiebeleid inzake gezins- en familieleden. Dit betekende ook dat in beginsel alleen kerngezinnen in aanmerking kwamen, met mogelijk een enkele uitzondering op humanitaire gronden. De groep lokale medewerkers plus kerngezinnen bestond uit 160 personen. De lokale medewerkers verzochten om toevoeging van 58 additionele familieleden. Het Bewindsliedenoverleg (BWO) van 11 augustus besprak deze additionele verzoeken, en de mogelijkheden deze te accommoderen. Conclusie van het BWO was dat uitzonderingen «zeer restrictief» moesten worden toegepast, mede gezien de eerdere afspraak om nauw aan te sluiten bij de tolkenregeling, en dat de post gevraagd zou worden nog eens goed naar de lijst te kijken en contact te hebben met de IND om te identificeren wie in aanmerking kon komen voor een uitzondering op humanitaire gronden. De conclusies van het BWO zijn telefonisch overgebracht aan de Nederlandse ambassadeur, waarbij is genoemd dat in het BWO was geconcludeerd dat zeer restrictief met uitzonderingen zou worden omgegaan en de ambassade is verzocht samen met de collega's in Den Haag nog eens goed naar de lijst te kijken en contact op te nemen met de IND om te bezien in welke gevallen een uitzondering zou kunnen worden gemaakt. Om de conclusie «zeer restrictief» te illustreren is in de uitwisseling het getal 3 als orde van grootte genoemd, zonder dat dat als een absoluut aantal is bedoeld. Het is te betreuren als de indruk is gewekt dat dit wel zo werd bedoeld. In het licht van de snel verslechterende situatie is naar aanleiding van de bespreking in het BWO van 14 augustus op voorstel van de Minister van Buitenlandse Zaken besloten dat alle familieleden waarvoor een uitzondering was gevraagd mee-geëvacueerd zouden worden.

Vraag 7

Klopt het dat de juridische en beleidsmatige nauwkeurigheid de snelheid van het proces beteugelden?

Antwoord 7

Of de procedures van de tolkenregeling de snelheid van het proces beïnvloed hebben, zal uit onderzoek moeten blijken. Daaruit zal ook naar voren komen in welke mate juridische en beleidsmatige nauwkeurigheid de snelheid van het proces beteugelden.

Vraag 8

Klopt het dat de gevoelde urgentie rond het tolkendossier navenant laag was? Wanneer werd de urgentie wel gevoeld?

Antwoord 8

Zoals bijvoorbeeld ook in het feitenrelaas (Kamerstuk 27 925, nr. 806) is beschreven, is het dossier sinds het maken van de werkafspraken in 2014 in toenemende mate op de agenda's gekomen van beleidsmedewerkers, uitvoerders, besluitvormers en bewindspersonen. Sinds begin 2021 zijn diverse stappen ondernomen door de betrokken departementen om het proces van overbrenging van de tolken te bespoedigen, zoals onder andere ook gemeld in de Kamerstukken 35 570 X, nr. 94 (d.d. 2 juni 2021), 35 570 X, nr. 113 (d.d. 11 juni 2021) en 27 925, nr. 806 (d.d. 7 september 2021). De urgentie bleek ook uit het uitbreiden van de personele capaciteit ten aanzien van het tolkendossier bij de Ministeries van Buitenlandse Zaken, Defensie, Justitie en Veiligheid en specifiek de IND.

Met de aankondiging van de terugtrekking van coalitietroepen uit Afghanistan en het verslechteren van de veiligheidssituatie in Afghanistan, nam de urgentie verder toe en werd het tolkendossier eerst wekelijks en later dagelijks op alle niveaus besproken. Daarbij dient aangetekend te worden dat de betrokken ministeries werkten op basis van de informatie die destijds voorhanden was over de snelheid van de opmars van de Taliban en de termijn waarop Kaboel mogelijk zou kunnen vallen.

Vraag 9

Welke evacuatieopties zijn besproken in het overleg op 11 maart 2021? In hoeverre heeft staand asiel- en migratiebeleid invloed gehad op de mogelijke opties en het uitsluiten van opties?

Antwoord 9

Op 11 maart vond overleg plaats tussen de ambassade, het Ministerie van Defensie, de IND en diverse directies van Buitenlandse Zaken over voorbereidingen van verschillende evacuatieopties in de aanloop naar 1 mei 2021 (oorspronkelijke deadline troepenterugtrekking van de VS). Dit was een eerste overleg over evacuatieopties voor de lokale staf. Zoals in antwoord op vraag 147 van de feitelijke vragen over het Feitenrelaas (Kamerstuk 27 925, nr. 806) aangegeven, had het overleg tot doel meer helderheid te krijgen over opties voor evacuatie van lokale medewerkers op basis van verschillende scenario's, te weten: vrijwillige evacuatie naar Nederland, dan wel vrijwillige evacuatie naar een veilige locatie in de regio. Tevens was het overleg bedoeld ter voorbereiding van een geplande missie van de veiligheidsdirectie van Buitenlandse Zaken waarbij de Directie Operaties van Defensie zou aansluiten, waarin de scenario's concreet zouden worden uitgewerkt.

In deze fase betrof het vooral een inventarisatie van opties voor de evacuatie van lokale staf. Drie variabelen speelden daarbij een belangrijke rol: a) welke groepen/medewerkers worden geëvacueerd, b) om welke aantallen gaat het en c) welke evacuatiebestemming moeten zij krijgen (Nederland of dichtstbijzijnde veilige gebied in of buiten het land). Het evacueren van lokale ambassadestaf betrof een unieke casus waarvoor geen vergelijkbare eerdere besluitvorming bestond. Staand asiel- en migratiebeleid heeft daar geen invloed op gehad. Het asielbeleid is niet van invloed geweest op de besluitvorming over de evacuatie van de lokale staf. Wel is, zoals in het antwoord op vraag 4 beschreven, het staande asielbeleid ten aanzien van de afbakening het kerngezin in eerste aanleg richtinggevend geweest bij de bepaling van het aantal gezinsleden dat mocht meereizen (daarbij werd aangesloten bij de tolkenregeling). Later is hier voor het lokaal personeel van de ambassade van afgeweken.

Vraag 10

Hoe verklaart u dat het voor het ambassadepersoneel niet duidelijk was hoe de informatie- en werkstructuren in Den Haag verliepen? Kunt u een overzicht geven van de informatie- en werkstructuren op het terrein van evacuatie uit oorlogsgebied en deze specifieke evacuatie uit Afghanistan in Den Haag over de periode van 11 maart tot en met 15 augustus 2021?

Antwoord 10

De redenen van de in het rapport genoemde onduidelijkheid liggen bij de convergentie van de verschillende complexe dossiers en de tijdsdruk waaronder interdepartementale (politieke) besluitvorming moest plaatsvinden.

Het rapport geeft vervolgens adviezen ter verbetering van de crisisstructuur en informatiecirculatie.

Het rapport van Crisisplan geeft een uitgebreide beschrijving van de informatie- en werkstructuren in Den Haag, zowel op het Ministerie van Buitenlandse zaken als interdepartementaal. Ook het feitenrelaas van september 2021 gaat hierop in.

De formele informatie- en werkstructuren in elke crisis, zoals ook in een evacuatie situatie, zijn vastgelegd in het Departementaal Handboek Crisisbeheersing. Hierbij is sprake van een normale fase, aandachtsfase, crisis- en nafase. De bijbehorende structuren zijn die van overleg, pre-crisisberaad en crisisberaad. De fase en aard van de crisis bepaalt welke directies of departementen betrokken worden. Besluit tot evacuatie wordt altijd genomen door de Minister van Buitenlandse Zaken. Het rapport gaat in op de redenen waarom niet volledig is vastgehouden aan het Handboek en concludeert dat de kennis- en informatiecirculatie binnen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en tussen de verschillende ministeries volgens respondenten naar behoren heeft gewerkt, zowel voor als tijdens de crisis.

Vraag 11

In hoeverre heeft het niet langer deelnemen van de IND aan het Afghanistanberaad de informatietoevoer naar de uitvoeringsorganisaties (IND en COA) negatief beïnvloed en wat waren daarvoor de gevolgen voor de (mogelijke) evacuees?

Antwoord 11

Zoals ook in het rapport wordt aangegeven zijn er naast de crisisstructuur verschillende substructuren opgetuigd waarin er zeer regelmatig contact was tussen de medewerkers van Defensie, Buitenlandse Zaken, IND en COA en alle voor IND en COA relevante informatie werd gewisseld. Naast het beraad was er dagelijks veelvuldig contact tussen de crisiscoördinator van BZ en IND en COA over bijvoorbeeld te verwachten aantal Afghanen. De informatie hierover was echter niet altijd vooraf bekend.

In de chaotische periode tussen de val van Kaboel op 15 augustus en de sluiting van de luchthaven was niet altijd duidelijk hoeveel personen in elke vlucht zaten, hoeveel personen daadwerkelijk naar Nederland zouden gaan en in hoeverre deze personen ook de bestemming Nederland hadden of moesten doorreizen naar andere landen. Door de inzet van liaison-officers van de IND in Islamabad en Tbilisi alsmede op het kerndepartement van Buitenlandse Zaken in Den Haag werd dit zo goed mogelijk ondervangen.

Vraag 12

In hoeverre heeft het feit dat slechts twee IND-medewerkers verantwoordelijk waren voor het beoordelen of de aanmeldingen van zowel de tolken als de lokale staf (en de aangemelde familieleden) aan de wettelijke eisen voldeden en het feit dat het proces (daardoor) langzaam verliep negatieve gevolgen gehad voor het aantal mensen dat geëvacueerd kon worden?

Antwoord 12

Ervan uitgaande dat met de evacuatie de periode wordt bedoeld na 15 augustus 2021 dan heeft inzet van IND-medewerkers geen rol gespeeld bij het aantal te evacueren personen.

Wanneer wordt bedoeld op de periode van voor 15 augustus 2021 dan klopt het dat twee IND-medewerkers het aanspreekpunt waren voor alle aanvragen die werden gedaan in het kader van de tolkenregeling. Het betekent echter

niet dat het werk dat hieruit voortkwam ook alleen door deze twee medewerkers moest worden gedaan. Achter deze medewerkers zat een team van IND-medewerkers dat met de aanvragen aan de slag ging en ook een team medewerkers van de KMar die de controle deden op de identiteitsdocumenten. De inzet van de IND heeft geen vertragende invloed gehad op het proces. In de weken voor 15e augustus gaf de IND zeer snel (veelal binnen een dag) uitsluitel over de aanvragen.

Vraag 13

Zijn door onduidelijkheid over de definitie van «hoogprofiel werkzaamheden», die op 30 juli 2021 nog gedefinieerd moest worden en de onduidelijkheid over het wel of niet hoeven mee te nemen van tolken in de evacuatieplanning en de aanneme van Buitenlandse Zaken dat dit niet het geval was, minder mensen dan mogelijk geëvacueerd?

Antwoord 13

Nee. De overkomst van tolken en andere Afghanen die in een hoogprofiel-functie in het kader van een internationale missie voor Nederland gewerkt hadden vond voor 15 augustus plaats op basis van de tolkenregeling zoals deze reeds sinds 2014 wordt gehanteerd en waarover de Kamer ook is geïnformeerd (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3278 d.d. 4 juli 2019 en Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3805 d.d. 18 augustus 2021). Het Ministerie van Defensie hanteerde bij de check of de aanvrager voor een internationale militaire missie voor Nederland had gewerkt, al sinds 2014 een definitie voor hoogprofielwerkzaamheden. Voorafgaand aan de evacuatiefase (die begon op 15 augustus) heeft de ambassade de tolken en andere Afghaanse medewerkers die aan de vereisten voldeden, benaderd en geadviseerd op korte termijn gebruik te maken van commerciële vluchten om naar Nederland te komen. Toen commercieel vliegen niet meer mogelijk was, zijn zij, voor zover mogelijk, met militaire middelen uit Afghanistan geëvacueerd.

Vraag 14

Wat zijn de gevolgen geweest van «de vlucht naar voren» nemen in het beantwoorden van Kamervragen? Op welke manier heeft dat de beantwoording van Kamervragen beïnvloed en heeft dit (achteraf gezien) geleid tot het onjuist informeren van de Kamer? Zo ja, op welke momenten?

Antwoord 14

De «vlucht naar voren»-aanpak waarover eind juli gesproken werd, ging over antwoorden op Kamervragen en een stand-van-zakenbrief die de Kamer zouden toegaan voor het einde van het zomerreces. Door de snelle ontwikkelingen in Afghanistan en de veranderingen in aanpak die dit met zich meebracht, moest de beantwoording van de Kamervragen uiteindelijk worden aangepast omdat de beschreven procedures niet langer actueel waren. Dat moest midden in de crisisperiode gebeuren. Gevolg was dat de beantwoording van de Kamervragen uiteindelijk langer op zich heeft laten wachten dan de bedoeling was. De Kamer is hierbij niet onjuist geïnformeerd.

Vraag 15

Welke actie(s) zijn genomen naar aanleiding van het bericht van de ambassade op 8 augustus 2021, waarin verzocht werd aan de IND om het proces te versnellen, en is hierdoor het proces versneld? Als het verzoek van de ambassade niet tot actie(s) heeft geleid, waarom niet?

Antwoord 15

De ambassade heeft de IND op 8 augustus 2021 gevraagd zo snel mogelijk te reageren op de verschillende zaken die er lagen. Dit heeft de IND ook gedaan. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 12 gaf de IND zeer snel (veelal binnen een dag) uitsluitel over de aanvragen.

Vraag 16

Klopt het dat op 11 maart 2021 overleg is geweest tussen de vertegenwoordigers van Buitenlandse Zaken, Defensie en IND over de verschillende evacuatieopties en dat hierbij bewust is gekozen voor een «inspanningsverplichting» in plaats van een «resultaatverplichting» ten aanzien van het

evacueren van de lokale staf omdat een resultaatverplichting politiek en maatschappelijk «veel stof» zou doen opwaaien en omdat gevreesd werd voor precedentwerking?

Antwoord 16

Zoals ook in antwoord op vraag 9 weergegeven was er op 11 maart een verkennend gesprek over de evacuatieopties voor lokale medewerkers. De veiligheid van de lokale medewerkers en het staande beleid van Buitenlandse Zaken t.a.v. lokale medewerkers vormden de uitgangspunten van de discussie. Als onderdeel van dat beleid werd geconstateerd dat Buitenlandse Zaken een inspanningsverplichting heeft met als uitgangspunt evacuatie naar de dichtstbijzijnde veilige locatie met een beperkte tijdsduur en op vrijwillige basis. Daarbij is in de vergadering van 11 maart onder andere gesproken over de parallel met het tolkendossier, de zorgplicht die Buitenlandse Zaken als werkgever heeft in dit zeer bijzondere geval waarin de bedreiging van de lokale medewerkers mede voortvloeide uit hun werkzaamheden voor de ambassade en de nadere informatie die nodig was voor besluitvorming. Centraal hierbij stond de vraag of het staande beleid van Buitenlandse Zaken (ondersteuning bij evacuatie naar de dichtstbijzijnde veilige locatie met een beperkte duur) wel voldoende zou zijn in de specifieke context van Afghanistan. De stelling dat tijdens dit overleg een keuze zou zijn gemaakt voor een inspanningsverplichting in plaats van een resultaatverplichting is niet juist.

Vraag 17

Als dit klopt, waarom is dan in eerdere vragen over de invloed van bestaand asiel- en migratiebeleid gesteld in debatten en als antwoord op schriftelijke vragen van de Kamer consequent geantwoord dat dit geen invloed had?

Antwoord 17

Ten aanzien van het lokale ambassadepersoneel is zoals aangegeven gesproken over hoe de overbrenging naar Nederland zou kunnen plaatsvinden. Aansluiten bij de tolkenregeling leek hierbij het meest passend. Het asiel- en migratiebeleid is hier niet van invloed op geweest. Wel is, zoals in het antwoord op vraag 4 en 9 beschreven, het staande asielbeleid ten aanzien van de afbakening het kerngezin in eerste aanleg richtinggevend geweest bij de bepaling van het aantal gezinsleden dat mocht meereizen (daarbij werd aangesloten bij de tolkenregeling). Later is hier voor het lokaal personeel van de ambassade van afgeweken.

Vraag 18

Wat is het gevolg geweest van het tijdens dit overleg op 11 maart 2021 ontstane idee om verschillende categorieën te formuleren en voor elke categorie het risico in kaart te brengen? Heeft dit ertoe geleid dat de ambassade het verzoek om het aantal van 60 mogelijk te evacueren mensen terug te brengen naar drie als dwingend heeft ervaren?

Antwoord 18

De op 11 maart 2021 besproken optie om voor verschillende categorieën medewerkers het risico in kaart te brengen, is meegenomen in de nadere uitwerking van de verschillende opties en scenario's, net als de optie van evacuatie van *alle* medewerkers. In de uiteindelijke besluitvorming is gekozen voor de evacuatie van alle medewerkers en hun kerngezinnen. De lijst van 58 gezinsleden waar later sprake van was, betrof de lijst van gezinsleden die geen deel uitmaakten van het kerngezin van de lokale medewerkers. Verschillende lokale medewerkers hadden om uitzondering op humanitaire grond gevraagd zodat zij ook naar Nederland geëvacueerd konden worden samen met de lokale medewerkers en hun kerngezinnen (waarvoor de evacuatie reeds akkoord bevonden was). Er is geen verband tussen deze discussie en de vergadering van 11 maart 2021.

Vraag 19

Waarom is ervoor gekozen om ten aanzien van het evacueren van inwonende gezinsleden van lokale staf zoveel mogelijk de internationale lijn, met name die van Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, te volgen?

Antwoord 19

In internationaal verband is het gebruikelijk om bepaalde vraagstukken (zoals in dit geval rondom het kerngezin) regelmatig te leggen naast de aanpak van andere landen, om zo te bezien of Nederland niet te zeer afwijkt van hetgeen andere landen doen. Het betrof bovendien een situatie waarvoor in Nederland zelf geen precedënten bestonden. Het beleid van andere vergelijkbare landen was voor Nederland dus nuttig als referentiepunt.

Vraag 20

Wat is het gevolg geweest van de beslissing om de internationale lijn ten aanzien van het evacueren van inwonende gezinsleden vast te houden? Zijn hierdoor minder mensen dan mogelijk geëvacueerd?

Antwoord 20

Nee, want op voorstel van de Minister van Buitenlandse Zaken is op 14 augustus 2021 ingestemd met de evacuatie van alle 58 *extended family*-leden van lokale medewerkers die voor evacuatie in aanmerking wilden komen. Zij zijn ook allemaal naar Nederland overgebracht.

Vraag 21

Gezien het feit dat de ambassade vroeg om een ruimere interpretatie van het begrip kerngezin, klopt het dat de door de IND gehanteerde definitie te eng was? Wat was de invloed van de door de IND gehanteerde definitie op het aantal geëvacueerde mensen? Hadden er bij een ruimere definitie van het begrip kerngezin meer mensen geëvacueerd kunnen worden?

Antwoord 21

Nee, het ambassadepersoneel is uiteindelijk geëvacueerd inclusief alle gezins- en familieleden die zij wensten mee te nemen. In de ministerraad van 9 juli 2021 heeft het kabinet besloten om voor de overbrenging van het ambassadepersoneel aan te sluiten bij de reeds bestaande tolkenregeling inclusief de personen die als gezinslid konden mee komen (het kerngezin). Vervolgens bleek uit de opgave van de ambassade dat het ambassadepersoneel naast leden uit het kerngezin ook ongeveer 58 personen wilde laten overkomen die buiten het zogeheten kerngezin vielen. Vervolgens is er in de bewindspersonenoverleggen van 11 augustus en 14 augustus 2021 opnieuw gesproken over het overbrengen van deze extra personen. Op 14 augustus 2021 is besloten dat ook alle 58 personen mochten overkomen naar Nederland.

Vraag 22

Welke bewindspersoon nam het voortouw in de beslissing over de «lijst van 60»? Is het correct om aan te nemen dat het hier gaat om de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, gezien het feit dat de Staatssecretaris politiek verantwoordelijk is voor de IND? Welke bewindspersoon was doorslaggevend in de beslissing om de keuze over het uitbreiden van de definitie over te laten aan de IND?

Antwoord 22

Over dit vraagstuk heeft uw Kamer uitgebreid gesproken in het plenaire debat van 15 september 2021. In dat debat is reeds aangegeven dat de beslissing ten aanzien van de overkomst van het ambassadepersoneel en hun gezins- en familieleden is genomen in de ministerraad van 9 juli 2021. In het licht van de snel verslechterende situatie hebben de betrokken bewindspersonen naar aanleiding van de bespreking in het BWO van 14 augustus op voorstel van de Minister van Buitenlandse Zaken besloten dat alle familieleden waarvoor een uitzondering was gevraagd mee-geëvacueerd mochten worden. Zie tevens het antwoord op vraag 6.

Vraag 23

Waarom is hierin niet het voorbeeld van Noorwegen gevolgd, zeker toen bleek vanuit de ambassade dat het hanteren van de nauwe definitie van kerngezin mogelijk tot negatieve gevolgen kon leiden?

Antwoord 23

Zoals in het antwoord op vraag 19 weergegeven is het gebruikelijk om bepaalde vraagstukken (zoals in dit geval rondom het kerngezin) regelmatig te leggen naast de aanpak van andere vergelijkbare landen, om te bezien of Nederland niet te zeer afwijkt van hetgeen andere landen doen. Hierbij is ook de aanpak van Noorwegen (die op dat moment een uitzondering vormde op de aanpak van andere gelijkgezinde landen) meegewogen, maar dit heeft op dat moment niet meteen geleid tot een herziening van het besluit van het kabinet dat lokale medewerkers met hun kerngezin voor evacuatie in aanmerking kwamen. De Nederlandse aanpak was op dat moment in lijn met dat van de meeste andere gelijkgezinde landen.

Vraag 24

Zijn er negatieve gevolgen geweest voor de personen die uiteindelijk niet tot deze definitie behoorden, in zoverre dit opgevolgd kan worden? Is hier al opvolging over geweest? Heeft u zicht op het welzijn van de achtergebleven familieleden?

Antwoord 24

Zie het antwoord op vraag 21.

Vraag 25

Waarom wordt op 14 augustus 2021 de definitie alsnog verruimd? Welke bewindspersoon heeft daarin een voortrekkersrol genomen? Had, achteraf gezien, deze stap niet eerder kunnen worden gezet?

Antwoord 25

Zie de antwoorden op vraag 6 en vraag 22.

Vraag 26

Waarom werd op 15 augustus 2021 alsnog besloten tot het evacueren «papieren of niet» en het meenemen van de volledige «B-lijst»? Is dit besluit genomen onder de politiek maatschappelijke druk die op dat moment in Nederland toenam?

Antwoord 26

Dat Afghanen die Afghanistan wilden verlaten in het bezit moesten zijn van een Afghaans paspoort was niet een vereiste van Nederland, maar van de Afghaanse autoriteiten. Het kabinet had al eerder geprobeerd om mensen met laissez-passers te laten vertrekken, maar de Afghaanse overheid accepteerde dat niet. Op 15 augustus viel de Afghaanse regering en ontstond er een nieuwe (crisis)situatie, waarin het tijdelijk mogelijk was ook Afghanen die niet in het bezit waren van een Afghaans paspoort het land uit te krijgen. Dit maakte het mogelijk om Afghaanse tolken die die niet in het bezit waren van een geldig paspoort op een vlucht te plaatsen. Zoals ook in het antwoord op vraag 7 weergegeven is inmiddels onder het bewind van de Taliban wederom een paspoort nodig om Afghanistan te mogen verlaten. Zie verder het antwoord op vraag 6 over de besluitvorming aangaande de «B-lijst».

Vraag 27

Kunt u toezeggen de beantwoording op deze vragen een week voor het volgende Afghanistan debat aan de Kamer te doen toekomen?

Antwoord 27

De vragen zijn zo snel mogelijk beantwoord.